

Reactie GGD GHOR Nederland Uitvoeringstoets Besluit kwaliteit kinderopvang (BIO als vaste beroepskracht en BSO)

Bijlage Beroepskracht in opleiding als vaste beroepskracht

Inleiding

In beginsel staan we positief tegenover de mogelijkheid om beroepskrachten in opleiding onder voorwaarden als vaste beroepskracht in te zetten. Dit sluit aan bij het uitgangspunt van het leren en ontwikkelen in de praktijk en de oplopende formatieve inzetbaarheid. Deze verruiming kan bovendien bijdragen aan het beter kunnen waarborgen van de stabiliteitseisen en soelaas bieden rondom de problematiek van de personeelstekorten.

Wel zien wij gezien de huidige omstandigheden risico's voor de kwaliteit van de opvang. Verantwoorde kinderopvang betekent dat inzet van beroepskrachten in opleiding plaatsvindt onder de juiste voorwaarden: goede begeleiding, voldoende tijd om te leren en ontwikkelen, afstemming tussen de opleiding en de praktijk en een zorgvuldige opbouw van verantwoordelijkheden die passen bij de opleidingsfase. Wij merken vanuit de toezichtpraktijk helaas dat in de huidige omstandigheden aan deze randvoorwaarden vaak niet wordt voldaan. Met deze versoepeling is de kans hierop nog groter, met risico's voor de veiligheid en kwaliteit van de kinderen, verhoging van de werkdruk en mogelijke uitstroom van medewerkers tot gevolg.

Definitie en omschrijving 'beroepskracht in opleiding'

Het begrip 'beroepskracht in opleiding' in de toelichting verhelderen.

De afbakening in de toelichting in paragraaf 3.1.1. van categorieën studenten die onder het begrip beroepskracht in opleiding vallen (met verwijzing naar de Memorie van Toelichting) komt niet overeen met de cao Kinderopvang. In deze cao worden in artikel 9.6.2 ook studenten HBO voltijd en OVO derde leerweg hieronder geschaard. GGD GHOR Nederland verzoekt u te verhelderen welke categorieën studenten bedoeld zijn die als beroepskracht in opleiding onder de genoemde voorwaarden als vaste beroepskracht te mogen fungeren.

Vragen en opmerkingen bij artikel I onder B

Aan artikel 7 wordt een lid toegevoegd, luidende:

11. Ter ondersteuning van een of meerdere beroepskrachten in opleiding wordt ten minste een beroepskracht op de stamgroep ingezet, behalve tijdens de tijdspanne van drie uren, bedoeld in het vierde lid.

Eenduidige benaming voor beroepskracht die voldoet aan de wettelijke vereisten voor een passende opleiding

In de tekst van het nieuwe artikel 7 lid 11 is sprake van een 'beroepskracht' die ter ondersteuning van de beroepskracht in opleiding op de stamgroep moet worden ingezet. In de toelichting in de paragrafen 3.1.2 en 3.1.3 is sprake van een 'gediplomeerd beroepskracht'. De term 'gediplomeerd beroepskracht' sluit niet aan bij de definities en terminologie in de Wko, het Besluit Kwaliteit kinderopvang, de Regeling wet Kinderopvang en de cao Kinderopvang .

Niet alle beroepskrachten die voldoen aan de eisen zoals opgenomen in de cao zijn 'gediplomeerd'. Bijvoorbeeld de (ex-) HBO/Universitair student die met een bepaald aantal studiepunten wel kwalificeert voor het werken als beroepskracht, zonder te beschikken over een eindexamen. Ook komt veelvuldig voor dat een diploma alleen voldoende is in combinatie met een aanvullend certificaat.

GGD GHOR Nederland pleit voor gebruik van een eenduidige omschrijving voor de beroepskracht die voldoet aan de wettelijke vereisten voor een passende opleiding.

Zie ook onze opmerkingen bij de definitie van 'andersgekwalficeerde beroepskracht'.

Verhouding met artikel 9 van de Regeling Wet Kinderopvang verhelderen

Met betrekking tot de toepassing van de uitzondering in geval gebruik wordt gemaakt van de drie-uurs regeling merken we het volgende op. Artikel 9 van de Regeling Wet Kinderopvang bepaalt dat gedurende de dagopvang maximaal 50% van totaal aantal benodigde beroepskrachten op het kindercentrum uit beroepskrachten in opleiding mag bestaan.

Op een klein kindercentrum voor dagopvang waar in totaal maar 2 beroepskrachten nodig zijn in verband met de omvang en samenstelling van de stamgroep is vanwege deze bepaling de inzet van een beroepskracht in opleiding als vaste beroepskracht niet mogelijk. Dit omdat bij afwezigheid van de volledig gekwalificeerde beroepskracht tijdens een deel van de drieuursperiode de 50% regel wordt overschreden. GGD GHOR Nederland verzoekt u deze samenhang te benoemen om misverstanden te voorkomen.

Naast het feit dat de 50% regel in bovengenoemde situatie (een klein kindercentrum met één stamgroep) wordt overschreden, betekent de beoogde uitzondering op het vereiste van de aanwezigheid van een tweede beroepskracht dat de beroepskracht in opleiding op meerdere momenten per dag de enige beroepskracht op het kindercentrum zou zijn en het kindercentrum alleen zou kunnen openen of sluiten. Weliswaar moet in dat geval op grond van artikel 7 lid 6 Besluit altijd een andere volwassene aanwezig zijn in het kindercentrum, maar dit is naar de mening van GGD GHOR Nederland geen verantwoorde kinderopvang.

Toelichting op invulling toezicht is te instrumenteel van aard

In paragraaf 3.1.3 'Toezicht op inzet beroepskracht in opleiding als vaste beroepskracht' ligt de nadruk op het beoordelen van de aanwezigheid van voorwaarden voor inzet van de beroepskracht in opleiding (zoals de aanwezigheid van een voldoende gekwalificeerde tweede beroepskracht).

In paragraaf '3.1 Vaste gezichten criterium' staat dat de houder altijd de verantwoordelijkheid heeft om verantwoorde kinderopvang (artikel 1.49, eerste lid, Wet kinderopvang) te bieden; specifiek gaat het om het bieden van de emotionele veiligheid van en stabiliteit voor kinderen. Dit aspect missen wij in de uitwerking van de paragraaf 3.1.3 over toezicht op de inzet van beroepskracht in opleiding als vaste beroepskracht. GGD GHOR Nederland pleit ervoor niet alleen de toetsing van de voorwaarden in enge zin te benoemen. Bij de beoordeling van de vraag of sprake is van verantwoorde kinderopvang gaat het niet alleen om de bewuste voorwaarden, maar ook om het effect van de inzet van personeel op de pedagogische praktijk. De houder heeft immers op grond van 1.50 Wet Kinderopvang de plicht de opvang zodanig te organiseren en zodanig kwalitatief en kwantitatief van voldoende personeel te voorzien dat een ander leidt tot verantwoorde kinderopvang.

Het gevolg van de voorgenomen maatregel zou kunnen zijn dat een beroepskracht in opleiding (als vaste beroepskracht) voortaan samen met een invaller op de groep zou kunnen staan. Dit is in de huidige situatie niet mogelijk, omdat beiden geen vaste beroepskracht kunnen zijn.

De houder moet op grond van artikel 3 lid 3 onder d Besluit kwaliteit kinderopvang in het pedagogisch beleidsplan concreet beschrijven welke taken beroepskrachten in opleiding kunnen uitvoeren en hoe zij

---

hierbij worden begeleid. GGD GHOR Nederland doet de suggestie om in de paragraaf 'Toezicht op inzet beroepskracht in opleiding als vaste beroepskracht' ook naar deze al bestaande kwaliteitseis te verwijzen. De toezichthouder zal in dialoog met de houder diens afwegingen en keuzes bespreken en beoordelen of e.e.a. in de praktijk ook daadwerkelijk leidt tot verantwoorde kinderopvang.

Vragen en opmerkingen bij artikel I onder C

Na artikel 9a wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 9b. Beroepskracht in opleiding als vaste beroepskracht

In afwijking van artikel 9, vierde en vijfde lid, kan een beroepskracht in opleiding als vaste beroepskracht aan een kind worden toegewezen, indien:

- a. de beroepskracht in opleiding het curriculum van het eerste leerjaar volledig heeft behaald;
- b. de beroepskracht in opleiding, de praktijkbegeleider en de opleidingsbegeleider schriftelijk ingestemd hebben met een door hen opgesteld begeleidingsplan.

Aantonen eis 'eerste leerjaar volledig behaald' bij pedagogisch medewerker in ontwikkeling (p.m.i.o.) verhelderen

De pedagogisch medewerker in ontwikkeling valt onder de reikwijdte van de beroepskracht in opleiding. Deze groep medewerkers volgt geen standaard scholing. In plaats daarvan beschikt de p.m.i.o. over een persoonlijk ontwikkelplan (cao Kinderopvang artikel 9.5.5). GGD GHOR Nederland verzoekt u te verhelderen hoe voor deze groep beroepskrachten in opleiding invulling moet worden gegeven aan de eis dat het eerste leerjaar volledig moet zijn behaald.

Opmerkingen bij de toelichting op de inhoud van het toezicht op schriftelijke begeleidingsplan

- Instemming door drie partijen

In de praktijk is steeds vaker sprake van incompany georganiseerde scholingstrajecten waarbij de opleidingscoördinator ook werkzaam is voor de organisatie, en er niet direct sprake is van een driepartijenovereenkomst. In de toelichting in paragraaf 3.1 staat dat de houder oog moet houden voor werkdruk, benodigde competenties en ontwikkelmogelijkheden. Is dit voldoende geborgd? En wie ziet hier op toe?

- In aanvulling op de eerdere opmerkingen over paragraaf 3.1.3 'Toezicht op inzet beroepskracht in opleiding als vaste beroepskracht' nog het volgende.

In de toelichting is sprake van dat de toezichthouder kan toetsen of de begeleiding bij het functioneren als vaste beroepskracht schriftelijk is vastgelegd en dat de toezichthouder in dialoog met de beroepskracht in opleiding of de praktijkbegeleider kan bespreken op welke wijze uitvoering is gegeven aan het begeleidingsplan.

GGD GHOR Nederland pleit ervoor in deze paragraaf bij deze voorwaarde te verhelderen dat het niet alleen een 'papier' toets is of er een ondertekend begeleidingsplan ligt afgestemd op die bewuste beroepskracht in opleiding, maar hier de relatie te leggen met de dialoog tussen toezichthouder en houder over hoe dit in de praktijk uitpakt en of de inzet leidt tot verantwoorde kinderopvang/voldoende stabiliteit.

Aanvullende voorwaarden voor inzet beroepskracht in opleiding als vaste beroepskracht

Zoals in paragraaf 2.1 van het ontwerpbesluit is beschreven biedt een vaste, vertrouwde beroepskracht emotionele veiligheid en stabiliteit voor een kind. Deze vaste beroepskracht kent het kind goed, herkent signalen en behoeften van het kind en kan hier adequaat op inspelen. In dat kader wil GGD GHOR Nederland benoemen dat dit aspect niet terugkomt in de aanvullende voorwaarden die aan de inzet van de beroepskracht in opleiding worden gesteld. We pleiten ervoor in de toelichting specifiek te benoemen dat moet worden gewaarborgd dat de beroepskracht in opleiding voorafgaand aan de inzet als vaste beroepskracht de groep en de kinderen kent en al langer op de groep werkzaam is.

% Formatieve inzetbaarheid van de beroepskracht in opleiding verhelderen

De in het ontwerpbesluit opgenomen voorwaarden stellen geen eisen aan het % formatieve inzetbaarheid van de beroepskracht in opleiding bij inzet als vaste beroepskracht. In de toelichting wordt wel meerdere keren genoemd dat beroepskrachten in opleiding ook beperkt formatief inzetbaar kunnen zijn. GGD GHOR Nederland pleit ervoor dit aspect in de toelichting te verhelderen. Wanneer het niet de bedoeling is eisen te stellen aan de formatieve inzetbaarheid verzoeken we in de toelichting te verhelderen wat de status is van een boventallig ingezette beroepskracht in opleiding. Is het mogelijk de beroepskracht in opleiding als vaste beroepskracht in te zetten indien de formatieve inzetbaarheid < 100%? We zien ook het mogelijke neveneffect dat de inzetbaarheid eerder dan passend is gezien de ontwikkeling van de beroepskracht in opleiding, op 100% wordt vastgesteld.

Andersgekwalficeerde beroepskrachten

ARTIKEL I. WIJZIGING BESLUIT KWALITEIT KINDEROPVANG

Het Besluit kwaliteit kinderopvang wordt als volgt gewijzigd:

A

Aan artikel 1 worden de volgende begripsbepalingen in alfabetische volgorde ingevoegd:

andersgekwalficeerde beroepskracht: degene die als beroepskracht werkzaam is en belast is met het leveren van een bijdrage aan het activiteitenaanbod van het kindercentrum en die voldoet aan de opleidingseisen en scholingseisen voor een anderstalige beroepskracht, gesteld krachtens artikel 6, tweede lid;

D

Artikel 12 wordt als volgt gewijzigd:

(...)

1. Het derde lid wordt als volgt gewijzigd:

a. In onderdeel d wordt ', en' vervangen door een puntkomma.

b. Onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel e door een puntkomma worden twee onderdelen toegevoegd, luidende:

f. (...)

g. de wijze waarop een andersgekwalficeerde beroepskracht die in het kindercentrum wordt ingezet toegevoegde waarde heeft voor het kindercentrum.

E

Artikel 16 wordt als volgt gewijzigd:

(...)

4. In het achtste lid wordt "beroepskrachten in opleiding en stagiaires" telkens vervangen door "andersgekwalficeerde beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding en stagiaires".

5. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

10. Bij de inzet van een andersgekwalficeerde beroepskracht is ter ondersteuning van deze andersgekwalficeerde beroepskracht ten minste een andere beroepskracht of pedagogisch beleidsmedewerker op het kindercentrum of bij een activiteit aanwezig.

Definitiebepaling 'andersgekwalficeerde beroepskracht'

De Wet Kinderopvang kent diverse definitiebepalingen over personen die in de kinderopvang werkzaam kunnen zijn. Hier komt een nieuwe definitiebepaling bij.

Volgens de huidige definitiebepaling is de andersgekwalficeerde beroepskracht een persoon die als beroepskracht werkzaam is en belast is met het leveren van een bijdrage aan het activiteitenaanbod van het kindercentrum. Wij zien de meerwaarde van de laatste zinsnede nu op een kindercentrum tal van activiteiten worden aangeboden die beroepskrachten verzorgen. In de huidige definitie van beroepskracht is deze taak ook opgenomen onder de zinsnede dat de beroepskracht 'belast is met de verzorging, de opvoeding en het bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen'.

Door in de definitiebepaling van de andersgekwalficeerde beroepskracht de term 'die als beroepskracht werkzaam is' te gebruiken, lijkt het alsof de andersgekwalficeerde beroepskracht dezelfde status heeft als een beroepskracht (zie ook onze opmerkingen over de definitie 'beroepskracht' bij beroepskracht in opleiding als vaste beroepskracht). De andersgekwalficeerde beroepskracht is niet gekwalficeerd zoals een beroepskracht. Om onduidelijkheid hierover te voorkomen, stellen wij voor om in plaats van andersgekwalficeerde beroepskracht te spreken over bijvoorbeeld andersgekwalficeerde medewerker.

In de definitiebepaling voor een andersgekwalficeerde beroepskracht is opgenomen dat deze persoon voldoet aan de opleidingseisen en scholingseisen zoals gesteld in artikel 6 lid 2 van het Besluit kwaliteit kinderopvang (bedoeld zal zijn artikel 15 lid 2 van het Besluit). Deze kwalificatie-eis is in de huidige definitiebepaling van de beroepskracht niet expliciet opgenomen. Door in de definitiebepaling van de andersgekwalficeerde beroepskracht dit voorschrift wel op te nemen, is niet eenduidig en onwenselijk voor toezicht en handhaving.

Bij de definitiebepaling van de andersgekwalficeerde beroepskracht is de term kindercentrum gebruikt. Volgens de definitie van het begrip 'kindercentrum' is dit een voorziening waar kinderopvang plaatsvindt, anders dan gastouderopvang. Kinderopvang omvat zowel dagopvang als buitenschoolse opvang. Door de term kindercentrum te gebruiken lijkt het alsof de andersgekwalficeerde beroepskracht ook binnen de dagopvang ingezet kan worden terwijl uit de toelichting blijkt dat de andersgekwalficeerde beroepskracht alleen in de buitenschoolse opvang ingezet kan worden. GGD GHOR Nederland pleit ervoor in de definitie nadrukkelijk te bepalen dat de een andersgekwalficeerde beroepskracht slechts ingezet kan worden in de buitenschoolse opvang.

Tekstuele opmerking bij de definitie

Het huidige artikel 15 lid 2 van het Besluit bepaalt dat nadere regels worden gesteld voor de 'beroepskracht' en 'beroepskrachten meertalige buitenschoolse opvang'. Als het de bedoeling is dat voor dit artikel ook de opleidingseisen voor de andersgekwalficeerden geregeld zullen worden, zal artikel 15 lid 2 van het Besluit gewijzigd moeten worden. Anders leidt dit in de praktijk tot onduidelijkheid.

In definitiebepaling is de term 'anderstalige beroepskracht' gebruikt. We gaan ervan uit dat dit een verschrijving is en dat hier andersgekwalficeerde bedoeld is.

Pedagogisch beleidsplan voldoende waarborg kwaliteit?

Een houder kan op grond van de voorgestelde wijziging een andersgekwalficeerde beroepskracht inzetten. In het geval een houder een andersgekwalficeerde beroepskracht inzet, beschrijft de houder in het pedagogisch beleidsplan de wijze waarop een andersgekwalficeerde beroepskracht toegevoegde waarde heeft voor het kindercentrum. Volgens de toelichting wordt hiermee bevorderd dat de inzet van deze medewerkers daadwerkelijk bijdraagt een rijk activiteitenaanbod en de ontwikkeling van kinderen.

Vanuit de toezichtspraktijk vragen wij ons af of een beschrijving in het pedagogisch beleidsplan voldoende waarborg biedt dat de andersgekwalficeerde beroepskracht ook daadwerkelijk wordt ingezet uitsluitend bij het aanbod waarvoor zij zijn aangesteld en aansluitend bij hun kwalificatie. Volgens de toelichting zal het pedagogisch beleidsplan de toezichthouder inzicht bieden in de beoogde bijdrage aan het activiteitenaanbod door de andersgekwalficeerde beroepskracht. Dit betekent dat de toezichthouder in de praktijk zal willen zien dat dit aanbod ook daadwerkelijk door de andersgekwalficeerde beroepskracht wordt uitgevoerd. Of in ieder geval in gesprek met de andersgekwalficeerde beroepskracht en de andere beroepskrachten wil horen hoe in de praktijk vorm is gegeven aan dit aanbod en welke toegevoegde waarde de andersgekwalficeerde beroepskracht hierbij heeft.

Verhelderen 'activiteitenaanbod' in relatie tot begrip 'activiteit'

GGD GHOR Nederland merkt nog op dat het begrip 'activiteitenaanbod' in dit verband verwarrend kan zijn. Op grond van de huidige regelgeving dient een houder in het pedagogisch beleidsplan de aard en organisatie van de activiteiten waarbij de kinderen de basisgroep kunnen verlaten, te beschrijven. Door in deze voorgestelde wijziging het begrip activiteitenaanbod in de definitie te introduceren, kan de indruk ontstaan dat het hier een activiteit betreft die buiten de basisgroep wordt gegeven. Terwijl uit de definitie en toelichting valt op te maken dat het activiteitenaanbod dat een andersgekwalficeerde beroepskracht uitvoert (ook) op de basisgroep zelf plaatsvindt.

Overzicht kwalificaties is complex

Volgens het ontwerpbesluit zal bij ministeriële regeling worden geregeld welke diploma's kwalificeren voor de andersgekwalficeerde beroepskracht. In de toelichting is vermeld dat het aan CAO partijen is om te bepalen welke opleidingsniveau en welke opleidingen kwalificeren voor deze functie. In de huidige toezichtspraktijk is het al zeer complex en tijdrovend om te beoordelen of een beroepskracht voldoende gekwalficeerd is. Bij de inzet van de andersgekwalficeerde beroepskracht komt daar nog een beoordeling bij. Bovendien moet ook getoetst worden of de andersgekwalficeerde beroepskracht een pedagogische module heeft gevolgd. Het is voor de praktijk belangrijk dat duidelijk is welke documenten nodig zijn voor een juiste beoordeling of de persoon ingezet kan worden als andersgekwalficeerde beroepskracht.

Coaching

De toelichting zegt dat een andersgekwalficeerde beroepskracht ook coaching moet ontvangen. Dit blijkt niet nadrukkelijk uit artikel 17 van het Besluit omdat een andersgekwalficeerde beroepskracht op grond van de definitie geen 'beroepskracht' is. Ook de beroepskracht in opleiding is bijvoorbeeld uitgezonderd van het ontvangen van coaching. Het is van belang dat hierover duidelijkheid komt.

Art. 16 lid 10 Verhelderen 'andere beroepskracht' of pedagogisch beleidsmedewerker

Het ontwerpbesluit stelt voor om aan artikel 16 een lid 10 toe te voegen waarin is bepaald dat ter ondersteuning van de andersgekwalficeerde beroepskracht ten minste een andere beroepskracht of pedagogisch beleidsmedewerker op het kindercentrum of bij een activiteit aanwezig is.

De toelichting onder 3.2.3. onder het kopje Veiligheid is op dit punt verwarrend nu de eerste zin uitgaat van de situatie dat ten minste één andere beroepskracht met een activiteit mee moet gaan. En in de volgende zin is benoemd dat dit altijd een collega-beroepskracht of pedagogisch beleidsmedewerker kan zijn. Daarnaast merken wij op dat een pedagogisch beleidsmedewerker die niet als coach werkt, niet automatisch gekwalficeerd is als beroepskracht. Is dat wat de wetgever hier beoogd heeft?

Kindercentrum-overstijgend opvangen

A

Aan artikel 1 worden de volgende begripsbepalingen in alfabetische volgorde ingevoegd:

(...)

kindercentrum-overstijgende opvang: opvang van het kind op een ander geregistreerd kindercentrum van dezelfde houder;.

D

Artikel 12 wordt als volgt gewijzigd:

1. (...)

2. Het derde lid wordt als volgt gewijzigd:

a. In onderdeel d wordt ', en' vervangen door een puntkomma.

b. Onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel e door een puntkomma worden twee onderdelen toegevoegd, luidende:

f. de wijze waarop invulling wordt gegeven aan verantwoorde kinderopvang bij kindercentrum-overstijgend opvangen en de wijze waarop dit van toegevoegde waarde is voor de ontwikkeling van het kind, en

3. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

4. De houder informeert de ouders nadrukkelijk over de schoolvrije dagen waarop kindercentrum-overstijgend opvangen plaats zal vinden en de nadere invulling hiervan, bedoeld in het derde lid, onderdeel f.

F

Artikel 18 wordt als volgt gewijzigd:

(...)

3 Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

6. Kindercentrum-overstijgend opvangen vindt uitsluitend plaats in schoolvrije periodes.

Inleiding

Deze wijziging heeft het voornemen om mogelijk te maken dat kinderen op meerdere kindercentra worden opgevangen. In de huidige praktijk kan dit al onder de voorwaarde dat ouders en houder in een contract (of een addendum bij het contract) hebben afgesproken dat hun kind op bepaalde dagen op een ander kindercentrum wordt opgevangen. Door de voorgestelde wijziging is een contract niet meer nodig onder de voorwaarde dat het kindercentrum-overstijgend opvangen in schoolvrije periodes plaatsvindt.

Definitiebepaling kindercentrum in relatie tot beperkte reikwijdte van de bepaling (alleen BSO)

In de definitiebepaling is de term kindercentrum gebruikt. Volgens de definitie van het begrip 'kindercentrum' is dit een voorziening waar kinderopvang plaatsvindt, anders dan gastouderopvang. Kinderopvang omvat zowel dagopvang als buitenschoolse opvang. Uit de toelichting blijkt dat de voorwaarden die voor kindercentrum-overstijgend opvang gelden slechts bedoeld is bij buitenschoolse opvang. GGD GHOR Nederland pleit ervoor in de definitie nadrukkelijk te bepalen dat kindercentrum-overstijgend opvangen gaat over buitenschoolse opvang.

Voorwaarden voor kindercentrum-overstijgend opvangen

Volgens de toelichting gelden er de volgende randvoorwaarden voor kindercentrum-overstijgend opvangen. Ten eerste moet de houder in het pedagogisch beleidsplan beschrijven wat de toegevoegde waarde is en hoe de houder zorg draagt voor verantwoorde kinderopvang. In de toelichting is een voorbeeld hiervan gegeven: namelijk het rooster zo in te vullen dat er beroepskrachten van alle kindercentra zijn, zodat elk kind ten minste één vertrouwd gezicht heeft. Een houder dient te waarborgen dat hij voor veiligheid en stabiliteit zorgt in de buitenschoolse opvang. Met name voor kinderen tot 7 jaar is het belangrijk dat ze in een bekende en vertrouwde omgeving worden opgevangen en dat de houder in het pedagogisch beleidsplan beschrijft hoe hij hier zorg voor draagt. Wij pleiten ervoor dit voorbeeld ook in de toelichting op te nemen.

Ten tweede moet de houder voor schoolvrije dagen (bedoeld zal zijn schoolvrije periode) een planning opstellen met de dagen waarop het kind op een ander kindercentrum wordt opgevangen en de nadere invulling. Die planning dient met de ouders gecommuniceerd te worden.

Uit deze twee voorwaarden en de toelichting hierop blijkt onvoldoende welke eisen er gelden bij kindercentrum-overstijgend opvangen. Voor de toezichtspraktijk moet het helder zijn wanneer en onder welke voorwaarden een kind op een ander kindercentrum (bso) kan worden opgevangen. Indien een kind op een ander kindercentrum wordt opgevangen, blijft het kind dan in de eigen basisgroep van de oorspronkelijk locatie zitten? Is het bijvoorbeeld mogelijk dat kindercentrum-overstijgend opvangen in de vakantie op meerdere kindercentra kan plaatsvinden? Kan dit allemaal zonder een contract? Hoe moet het aantal benodigde beroepskrachten worden berekend? Hierover geeft de toelichting op dit moment nog onvoldoende duidelijkheid. Ook vragen wij ons af of met de huidige wijziging voldoende is geborgd dat duidelijk is onder wiens verantwoordelijkheid de kinderen worden opgevangen, nu er geen sprake is van een contract op het moment dat een kind op een ander kindercentrum tijdens schoolvrije periodes wordt opgevangen.

Begrip schoolvrije periode

De toelichting geeft een beschrijving van het begrip 'schoolvrije periode'. Schoolvrije periodes zijn: vakanties, studiedagen, feestdagen en andere mogelijke dagen waarop de school gesloten is. Volgens de toelichting is tijdens een schoolvrije periode sprake van incidentele opvang. De betekenis van het woord incidenteel is volgens het woordenboek 'niet stelselmatig voorkomend'. Het gebruik van het begrip 'incidenteel' is in dit verband niet juist nu van te voren bekend is wanneer de opvang plaatsvindt. Dan is het geen incident meer. Hier komt nog bij dat de houder nadrukkelijk de schoolvrije periodes (die als incidenteel worden aangemerkt) vooraf onder de aandacht moet brengen van ouders. Stel dat er sprake is van een ingelaste studiedag die de houder nog niet heeft kunnen melden aan de ouders. Volgens de definitie valt die onder een schoolvrije periode en is dit incidentele opvang waarvoor geen contract nodig is.

Uit de toelichting lijkt op te maken dat sprake is van structurele opvang als een kind bijvoorbeeld elke woensdag en/of vrijdag op een ander kindercentrum wordt opgevangen. Er staat: '(...) , dit al snel een structureel karakter kan krijgen (bijvoorbeeld elke woensdag en/of vrijdag)'. Kan uit de toelichting afgeleid worden dat elke situatie die niet onder 'incidenteel' valt 'structureel' is?

In de huidige toezichtspraktijk komen de begrippen structureel en incidenteel voor bij de vraag onder welke voorwaarden een kind op een ander kindercentrum kan worden opgevangen. We pleiten ervoor helderheid over het gebruik van deze begrippen te geven.

Overigens is het wenselijk om zowel in de toelichting als in de artikelen één term aan te houden in plaats van zowel de term schoolvrije periodes als schoolvrije dagen te gebruiken in de voorgenomewijziging.

Inspraak ouders

In de huidige praktijk kan een kind slechts op een ander kindercentrum worden opgevangen onder de voorwaarde dat er sprake is van een overeenkomst met het andere kindercentrum. Ouders stemmen dan in met de opvang van hun kind op een ander kindercentrum. In het huidige wetsvoorstel is voor kindercentrum-overstijgend opvangen in schoolvrije periodes een overeenkomst niet meer nodig en hoeft de houder ouders enkel te informeren over het kindercentrum-overstijgend opvangen. GGD GHOR Nederland vraagt zich af of de wetgever dit beoogd heeft. Dit is een onwenselijke uitholling van de inspraak van ouders.

Relatie tot opvang binnen het kindercentrum

In de toelichting bij paragraaf 2.2.2. is het volgende vermeld: 'Opvang van kinderen in een andere basisgroep binnen hetzelfde kindercentrum valt ook niet onder kindercentrum-overstijgend opvangen. Dit is alleen mogelijk onder de voorwaarden van artikel 18, vierde lid, van het besluit. Deze voorwaarden omvatten het geven van vooraf schriftelijke toestemming door de ouders dat een kind gedurende een bepaalde periode in een andere basisgroep wordt opgevangen.'

GGD GHOR Nederland merkt in dit verband op dat de voorgestelde wijziging dat voor opvang op een ander kindercentrum tijdens schoolvrije periodes geen contract meer nodig is, niet in verhouding staat tot het vereiste dat voor opvang binnen het kindercentrum in ieder geval een toestemmingsverklaring van de ouders nodig is.

Kinderopvangtoeslag

Volgens de toelichting bij het ontwerpbesluit is bij kindercentrum-overstijgend opvangen tijdens schoolvrije periodes het doorgeven van een wijziging van LRK nummer niet nodig. Houder en ouder dienen het oorspronkelijke LRK-nummer op te geven bij de aanvraag van de kinderopvangtoeslag.

In de toelichting is onder 3.2.2 het volgende opgenomen: Daarnaast geldt dat bij kindercentrum-overstijgend opvangen tijdens schooldagen, dit al snel een structureel karakter kan krijgen (bijvoorbeeld elke woensdag en/of vrijdag). Dit zou in de uitvoering betekenen dat houders en ouder verschillende LRK-nummers zouden moeten doorgeven voor de berekening van kinderopvangtoeslag.

Is hiermee bedoeld dat ook bij het kindercentrum-overstijgend opvangen buiten de schoolvrije periodes geen verschillende LRK-nummers moeten worden doorgeven voor de berekening van de kinderopvangtoeslag? GGD GHOR Nederland pleit dat hierover duidelijkheid wordt gegeven in het belang van zowel de houder als de ouder bij het aanvragen van toeslagen. Deze duidelijkheid geeft de huidige toelichting niet en is wel gewenst voor de praktijk.

BKR op kindercentrumniveau

D

Artikel 12 wordt als volgt gewijzigd:

1. Aan het tweede lid wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

f. de wijze waarop de verhouding tussen het minimaal aantal in te zetten beroepskrachten en het aantal aanwezige kinderen in het kindercentrum vorm wordt gegeven, met inachtneming van de individuele behoeften van de kinderen en de stabiliteit van de opvang.

E

Artikel 16 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt "op een basisgroep" vervangen door "op een kindercentrum" en wordt "in de basisgroep" vervangen door "in het kindercentrum".

2. In het tweede lid wordt "in een basisgroep" vervangen door "op een kindercentrum" en wordt "op grond van tabel 2" vervangen door "op grond van de rekenregels".

3. Het derde lid komt als volgt te luiden:

3. Indien kinderen deelnemen aan een activiteit buiten het kindercentrum waarbij zij tijdelijk de basisgroep verlaten leidt dit niet tot een verlaging van het totaal aantal minimaal in te zetten beroepskrachten ten opzichte van de situatie direct voorafgaand aan de activiteit.

(...)

F

Artikel 18 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid vervalt "De ... bestaan."
2. In het tweede lid wordt "wordt bepaald op grond van tabel 2 in bijlage 1, onderdeel b, bij dit besluit" vervangen door "is 30 kinderen".
3. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:
. Kindercentrum-overstijgend opvangen vindt uitsluitend plaats in schoolvrije periodes.

G

Bijlage 1, onderdeel b, komt te luiden:

Het minimaal aantal in te zetten beroepskrachten in relatie tot het aantal aanwezige kinderen op een kindercentrum wordt bepaald op basis van de formule $(A \times 0,1) + (B \times 0,083)$, waarbij:

- A staat voor het aantal kinderen op het kindercentrum in de leeftijd van vier jaar tot en met zes jaar;
- B staat voor het aantal kinderen op het kindercentrum in de leeftijd van zeven jaar tot de leeftijd waarop het basisonderwijs eindigt; en
- bij een uitkomst boven ,25 naar boven wordt afgerond.

Is de huidige omschrijving in het pedagogisch beleidsplan voldoende waarborg?

De toezichtspraktijk herkent dat het berekenen van de beroepskracht-kindratio op basisgroepniveau in de praktijk tot knelpunten kan leiden. In die zin onderschrijft GGD GHOR Nederland de voorgestelde wijziging. Wel uit de toezichtspraktijk haar zorg in hoeverre de stabiliteit van de opvang en de emotionele veiligheid van de kinderen gewaarborgd is.

In het huidige ontwerpbesluit wordt een lid toegevoegd aan artikel 12 van het Besluit. Het pedagogisch beleidsplan bevat ten minste een concrete beschrijving van:

- f. de wijze waarop de verhouding tussen het minimaal aantal in te zetten beroepskrachten en het aantal aanwezige kinderen in het kindercentrum vorm wordt gegeven, met inachtneming van de individuele behoeften van de kinderen en de stabiliteit van de opvang.

Zoals ook in de toelichting is vermeld is het creëren van emotioneel veilige omgeving essentieel voor de ontwikkeling van kinderen. GGD GHOR Nederland pleit er voor dit nog sterker tot uitdrukking te brengen in het voorgestelde lid f. Vanuit toezicht bestaat de zorg of met de huidige beschrijving in het pedagogisch beleidsplan de beroepskrachten voldoende in staat zullen zijn in de praktijk het beleid zo uit te voeren, dat het leidt tot stabiele en verantwoorde opvang. Door de beroepskracht-kindratio op kindercentrumniveau te berekenen kan het voorkomen dat een beroepskracht alleen op een groep van 15 kinderen staat. Is dit voldoende geborgd met een beschrijving in het pedagogisch beleidsplan? En met name voor de jongste kinderen in een buitenschoolse opvang? Zijn de beroepskrachten voldoende in staat om het beleid in de praktijk zo uit te voeren dat het leidt tot stabiele en verantwoorde kinderopvang? Leidt dit tot een (nog hogere) werkdruk die in de branche ervaren wordt?

De toelichting onder 3.2.4. Toezicht op de kwaliteitseisen in de BSO vermeldt het volgende over 'BKR op kindercentrumniveau': 'De toezichthouder bekijkt of er in het pedagogisch beleidsplan in ieder geval iets is beschreven over de stabiliteit van de opvang en de wijze waarop wordt ingespeeld op de individuele behoeften van kinderen'. GGD GHOR Nederland raadt aan deze toelichting aan te passen in die zin dat de houder gehouden is de stabiliteit van de opvang te waarborgen voor alle kinderen. Dit geldt met name voor de jongste kinderen in de buitenschoolse opvang. Hoe zorgt de houder er voor dat ook de jongste kinderen zich emotioneel veilig voelen in een basisgroep die op grond van de wijziging maximaal 30 kinderen kan bevatten? Onder de huidige regelgeving kan in een basisgroep waar kinderen van 4 tot 7 jaar worden opgevangen maximaal 20 kinderen zitten. En een basisgroep waar kinderen in de leeftijd van 4 tot 13 jaar worden opgevangen mag maximaal 22 kinderen zijn.

Relatie tot de eisen aan de basisgroep

Op grond van de voorgestelde wijziging van artikel 16 lid 1 van het Besluit komt de zinsnede 'Een kind wordt opgevangen in een basisgroep' niet te vervallen. De eisen aan de basisgroep blijven bestaan. Vanuit de toezichtspraktijk vragen wij ons af hoe de basisgroepen in de praktijk worden vormgegeven en hoe hier toezicht op moet worden gehouden nu de beroepskracht-kindratio op kindercentrumniveau wordt berekend. Als het afdoende is dat een houder de beroepskracht-kindratio aantoonst door middel van een lijst waarop

---

alle kinderen staan vermeld en een overzicht van de ingezette beroepskrachten, dan komt de vraag op in hoeverre er toezicht moet worden gehouden op de basisgroep? Wat is de meerwaarde van de eis dat een kind in een basisgroep wordt opgevangen? Dit komt onvoldoende naar voren uit de toelichting.

In dit verband wijst GGD GGD GHOR Nederland op eerder ingediende reacties rondom spoor 2 en 3a van het herijkingstraject waarbij wij hebben gepleit voor het in samenhang meenemen van alle relevante kwaliteitseisen rondom de BSO zoals opvang in basisgroepen, BKR berekening, beroepskwalificaties, en eisen aan BSO accommodatie.

Artikel 16 lid 3 van het Besluit

In dit artikel is opgenomen dat kinderen 'tijdelijk de basisgroep verlaten' als zij deelnemen aan een activiteit buiten het kindercentrum. Hoe verhoudt deze bepaling zich tot het uitgangspunt dat een kind in één basisgroep wordt opgevangen? En wat wordt bedoeld met het tijdelijk verlaten van de basisgroep? Ziet dit op de situatie dat bijvoorbeeld een aantal kinderen een activiteit buiten het kindercentrum doen en de overige kinderen van de basisgroep op het kindercentrum blijven?

Ook kan artikel 16 lid 3 van het Besluit en de nieuwe bepalingen over de inzet van andersgekwalficeerde beroepskrachten in de huidige formulering er toe leiden dat een andersgekwalficeerde beroepskracht met 30 kinderen buiten het kindercentrum alleen een activiteit zou kunnen doen. GGD GHOR Nederland vraagt zich af of dit is wat de wetgever heeft beoogd.

Tekstueel bij paragraaf 3.2.4

In de toelichting onder 3.2.4. staat het volgende: '(...) Bij een inspectiebezoek moet nog steeds gekeken worden of de BKR wordt nageleefd, waarbij nu de nieuwe rekensystematiek op kindercentrumniveau het uitgangspunt is in plaats van een berekening op groepsniveau.' Door het woord 'inspectiebezoek' te gebruiken kan de indruk gewekt worden dat alleen op de dag van het bezoek van de toezichthouder de beroepskracht-kindratio gecontroleerd wordt. De toezichthouder voert een (jaarlijks) onderzoek uit waarbij onderdeel van het onderzoek kan zijn dat roosters en kindlijsten van bijvoorbeeld drie weken voorafgaand aan het bezoek geraadpleegd kunnen worden. GGD GHOR Nederland doet daarom de aanbeveling om 'inspectiebezoek' te wijzigen in 'inspectieonderzoek'.

Formulering van bijlage 1, onderdeel b

De huidige formulering zorgt voor onduidelijkheid over de benodigde inzet bij activiteiten buiten het kindercentrum, kindercentrum-overstijgende opvang en combinatiegroepen. Met het oog op duidelijkheid en praktische toepasbaarheid verzoeken wij ook de voorwaarden te noemen waaronder bijvoorbeeld de beroepskracht in opleiding en andersgekwalficeerde beroepskrachten mogen worden ingezet.

Tijdsinvestering en planning

We hopen dat onze suggesties ertoe zullen bijdragen het toezicht beter uitvoerbaar te maken. We attenderen u erop, dat de beoogde wijzigingen een extra investering vragen in het toezicht. De wijze van toetsen van de veranderde eisen vraagt structureel meer tijd. Over de consequenties hiervan gaan we graag met het ministerie van SZW in gesprek.

Met betrekking tot de vraag of 1 januari 2024 haalbaar is: dit is met inachtneming van gemaakte opmerkingen voor het toezicht haalbaar, onder voorwaarde dat de Regeling wet kinderopvang is aangepast en de cao partijen tijdig duidelijkheid geven over kwalificaties en pedagogische modules voor de andersgekwalficeerden.